

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyně JUDr. Martiny Kůchlerové, Ph.D., a Mgr. Heleny Konečné ve věci

žalobců: a) L. P.
 b) L. D.

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
 se sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Královehradeckého kraje ze dne 15. 2. 2023,
č. j. KUKHK-37357/UP/2022,

takto:

- I. Řízení o žalobě žalobce a) se zastavuje.
- II. Řízení o žalobě žalobkyně b) se zastavuje.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalobci a) se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.
- V. Žalobkyni b) se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 7. 3. 2023 se žalobci domáhali ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zrušení výše specifikovaného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jejich odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Dobruška ze dne 7. 10. 2022, čj. PDMUD 66780/2022, sp. zn. MUD 16190/2022 OVŽP/DD-2, jímž bylo zastaveno řízení o jejich žádosti o dodatečné povolení stavby - přístavby kuchyně a sociálního zařízení k rekreační chatě č. ev. XA v obci na pozemcích parc. č. XB a XC v katastrálním území.
2. Žaloba směřující proti rozhodnutí správního orgánu podléhá soudnímu poplatku v částce 3 000 Kč (pol. 18 bod 2a sazebníku soudních poplatků, vydaného jako příloha k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), který byl splatný spolu s jejím podáním (§ 4 odst. 1 písm. a/, § 7 odst. 1 cit. zákona). Protože žalobci soudní poplatek nezaplatili, krajský soud je vyzval usnesením ze dne 17. 3. 2023, čj. 30 A 30/2023-18, k jejich zaplacení ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení usnesení a zároveň je v souladu s ustanovením § 9 odst. 3 citovaného zákona poučil, že pokud výzvě nevyhoví, bude řízení zastaveno.

3. Žalobci a) byla tato výzva k zaplacení ze dne 17. 3. 2023 doručena dne 27. 3. 2023 (prostřednictvím jeho datové schránky). Žalobkyni b) byla výzva k zaplacení soudního poplatku ze dne 17. 3. 2023 doručena dne 22. 3. 2023 (prostřednictvím České pošty, převzala ji osobně). Lhůta k zaplacení soudních poplatků tak uplynula u žalobce a) dnem 11. 4. 2023 a u žalobkyně b) dnem 6. 4. 2023, přičemž poplatek nebyl v uvedené lhůtě zaplacen.
4. Žalobce krajskému soudu podáním ze dne 2. 5. 2023 sdělil, že zjistil tohoto dne, že z neznámých důvodů měl zřízenou datovou schránku, kam bylo usnesení krajského soudu k zaplacení soudního poplatku směřováno, avšak že o zřízení datové schránky nebyl Českou poštou informován. Proto nemohl převzít předmětné usnesení Krajského soudu ze dne 17. 3. 2023 a ve stanovené lhůtě zaplatit soudní poplatek. Uvedl, že tuto nesrovnalost bude bezodkladně reklamovat u České pošty a dodal, že příslušný soudní poplatek dnešního dne, tj. 2. 5. 2023 bezhotovostně zaplatil na účet krajského soudu.
5. K dotazu krajského soudu na výsledek avizované reklamace zřízení datové schránky žalobce podáním ze dne 14. 8. 2023 sdělil, že u České pošty reklamoval zřízení datové schránky, aniž dříve podal příslušnou žádost pro její zřízení, a že bylo zjištěno, že datová schránka mu byla zřízena automaticky, přestože není osobou podnikající, ale pouze z důvodu, že má zřízenou bankovní identitu. Uvedl, že tato reklamace byla vyřízena tak, že od České pošty obdržel příslušné pokyny a po vyplnění a odeslání žádosti obdržel nové přihlašovací údaje a jeho datová schránka je již plně funkční.
6. Vzhledem k tomu, že obecně platí, že není možné, aby byla datová schránka nepodnikající fyzické osobě zřízena bez její žádosti, učinil v tomto smyslu krajský soud dotaz na subjekt, který zřizuje a spravuje datové schránky, tj. na Digitální a informační agenturu.
7. Ta ve své odpovědi uvedla, že datová schránka fyzické osoby ID X na jméno a adresu žalobce byla zřízena dne 15. 1. 2023, 5:30:08 hod. postupem dle § 27 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 300/2008 Sb.“), tzn. s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci vydaného v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace (přístup pomocí kvalifikovaného prostředku, tzn. prostřednictvím bankovní identity s ověřením vůči Identitě občana). Dále agentura podrobně popsala postup při zřízení datové schránky tímto postupem dle § 27 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb., přičemž zdůraznila, že držiteli kvalifikovaného prostředku (např. bankovní identity) není zřízena bez jeho vědomí a bez aktivního projevu jeho vůle, či prostým použitím identitního prostředku bez následně provedeného úkonu zřízení datové schránky. Zřízení datové schránky probíhá jako vědomý úkon držitele daného prostředku (aktivní projev jeho vůle si datovou schránku zřídit), který přistoupí pomocí Identity občana do Klientského portálu datových schránek nebo např. do Portálu občana, přičemž v obou případech je mu nabízena možnost zřídit si datovou schránku (barevně odlišený panel „ZALOŽIT DATOVOU SCHRÁNKU“). Po stisknutí tlačítka je držitel kvalifikovaného prostředku v Portále občana dále upozorňován, že bude přesměrován do Klientského portálu datových schránek (je nutné stisknout tlačítko „pokračovat“). Po přesměrování do Klientského portálu datových schránek se uživateli zobrazí informační „hláška“ s potvrzením, že jeho ověření vůči Identitě občana proběhlo úspěšně, ale v Informačním systému datových schránek k této identitě nebyl nalezen žádný uživatelský účet (uživatel nemá zřízenou datovou schránku). Uživatel je opětovně upozorňován na možnost zřízení

datové schránky, jelikož je ověřen vůči Identitě občana jeho kvalifikovaným prostředkem. Pak se objeví ovládací panel „zřídit schránku fyzické osoby“, po jehož stisknutí je vystavena informace „potvrzení“, že Informační systém datových schránek se nyní pokusí zřídit datovou schránku. Uživatel je současně informován, že k používání přihlašování Identitou občana nepotřebuje znát jiné přístupové údaje do schránky (jméno a heslo), pokud je však bude chtít, lze si o ně bezplatně zažádat v nastavení své schránky. Text potvrzení je zakončen dotazem „přejete si zřídit datovou schránku již nyní?“ Následně má uživatel možnost zvolit dva ovládací panely „ANO, ZŘÍDIT SCHRÁNKU“ nebo „NE“. Až poté, co uživatel zvolí panel ANO, ZŘÍDIT SCHRÁNKU, bude mu schránka definitivně zřízena. Při tomto způsobu zřízení schránky (v Klientském portálu datových schránek je uživatel o zřízení datové schránky - dokončení úkonu informován) nejsou vystaveny přístupové údaje, uživatel je nepotřebuje, neboť se přihlašuje Identitou občana a předpokládá se, že tak bude činit i nadále. Pokud by však chtěl, může si o ně požádat přímo v prostředí portálu (na stránce „Nastavení“).

8. Dále zmíněná agentura uvedla, že v daném případě (datové schránky ID X, tj. datové schránky žalobce) nebylo dle § 10 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. v okamžiku jejího zřizování zažádáno o vydání přístupových údajů, proto nebyly při zřízení schránky vydány, žalobce jako držitel datové schránky do ní ihned přistoupil kvalifikovaným prostředkem, čím dosáhl jejího zpřístupnění (dne 15. 1. 2023, 15:30:08 hod.). Následně se tedy mohl do datové schránky tímto prostředkem (bankovní identitou) do datové schránky kdykoli přihlašovat, nebo si v Nastavení schránky vyžádat přístupové údaje s jejich vygenerováním na obrazovku. Držitel datové schránky mohl o nové přístupové údaje rovněž žádat na nejbližším Czech POINTu, čehož využil až dne 2. 5. 2023, kdy si je nechal prostřednictvím virtuální obálky (zasláním aktivacího linku na e-mail) vydat. Agentura ve své odpovědi dodala, že o zřízení datové schránky, možnosti vydat přístupové údaje atd., je a bylo možné se prostřednictvím informačního portálu na www.mojedatovaschranka.cz, včetně služeb uživatelské podpory (infolinka + e-poradna) v případě nejasností kdykoli informovat.
9. Z uvedeného je tedy zřejmé, že si žalobce datovou schránku zřídil vědomě, a to prostřednictvím prostředku pro elektronickou identifikaci vydaného v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace (tj. prostřednictvím bankovní identity). K přihlašování se do datové schránky přitom nepotřeboval znát jiné (další) přístupové údaje, neboť se do ní mohl nadále přihlašovat bankovní identitou. Mohl si však nové přístupové údaje i vyžádat, což učinil až dne 2. 5. 2023, jak sám uvedl ve svém sdělení ze dne 14. 8. 2023 (byť to mylně nazval „reklamací“ u České pošty).
10. Nutno poznamenat, že ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb. ukládá povinnost orgánům veřejné moci doručovat dokumenty navzájem a fyzickým osobám, podnikajícím fyzickým osobám a právnickým osobám, které mají zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku, prostřednictvím informačního systému datových schránek. Ustanovení § 43 s. ř. s. pak stanoví, že soud doručuje písemnosti do datové schránky, není-li možné doručit písemnost tímto způsobem, doručuje ji soud soudním doručovatelem, prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence nebo prostřednictvím veřejné datové sítě.
11. Datová schránka je tak elektronické úložiště, které je určeno k doručování orgány veřejné moci, provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci a dodávání dokumentů

fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob. Tento způsob doručování je prioritní a je povinností soudu vždy zkontrolovat, zda má adresát zřízení datovou schránku, aniž by takovou skutečnost musel adresát soudu sdělovat.

12. Jestliže si tedy žalobce prostřednictvím bankovní identity nechal zřídit datovou schránku a pouze ji nepoužíval, ač mu v tom objektivně nic nebránilo, nelze takovou skutečnost nikterak zohlednit. Přitom skutečnost, že by ke zřízení jeho datové schránky došlo bez jeho aktivity, tj. že by došlo ke zneužití jeho přístupových údajů do internetového bankovníctví (bankovní identity jako kvalifikovaného prostředku pro elektronickou identifikaci) jinou osobou, žalobce neprokázal, ba ani netvrdil. Krajský soud tedy v daném případě řádně doručoval žalobci usnesení - výzvu k zaplacení soudního poplatku do jeho datové schránky.
13. Jak je již shora uvedeno, dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích, v platném znění, vzniká poplatková povinnost podáním žaloby (návrhu na zahájení řízení). Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.
14. Podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.
15. Žalobce a) i žalobkyně b) soudní poplatek zaplatili dne 2. 5. 2023, tj. až po marném uplynutí lhůty stanovené soudem, proto krajskému soudu nezbylo, než řízení o jejich žalobě v souladu s ustanovením § 47 písm. c) s. ř. s. a § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, zastavit. Následná úhrada soudního poplatku totiž nemohla nic změnit na naplnění podmínek pro zastavení řízení v důsledku nezaplacení soudního poplatku.
16. K zaplacení soudního poplatku po uplynutí soudem stanovené lhůty již soud nemůže přihlídnout, což ve svém důsledku zároveň způsobuje, že uplynutí této lhůty má za následek zánik poplatkové povinnosti účastníka řízení. Krajský soud proto rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku dle § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích tak, že žalobci a) i žalobkyni b) bude do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení vrácen uhrazený soudní poplatek za řízení o žalobě ve výši 3.000 Kč každému z nich.
17. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 14. září 2023

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: I. S.